

Opšte voćarstvo

vježbe



OSNOVNI DIJELOVI
VOĆKE
NADZEMNI SISTEM

Voćka diše, raste, hrani se, razmnožava se i ograničene je trajnosti

Maslina živi preko 100 godina, jabuka 60 g. a breskva oko 15

Osnovni organi voćke su korijen, stablo i list

Vegetativni organi voćke

- Korijen
- Stablo
- List
- Služe za održavanje života voćke i ograničene su trajnosti

Reproduktivni organi voćke

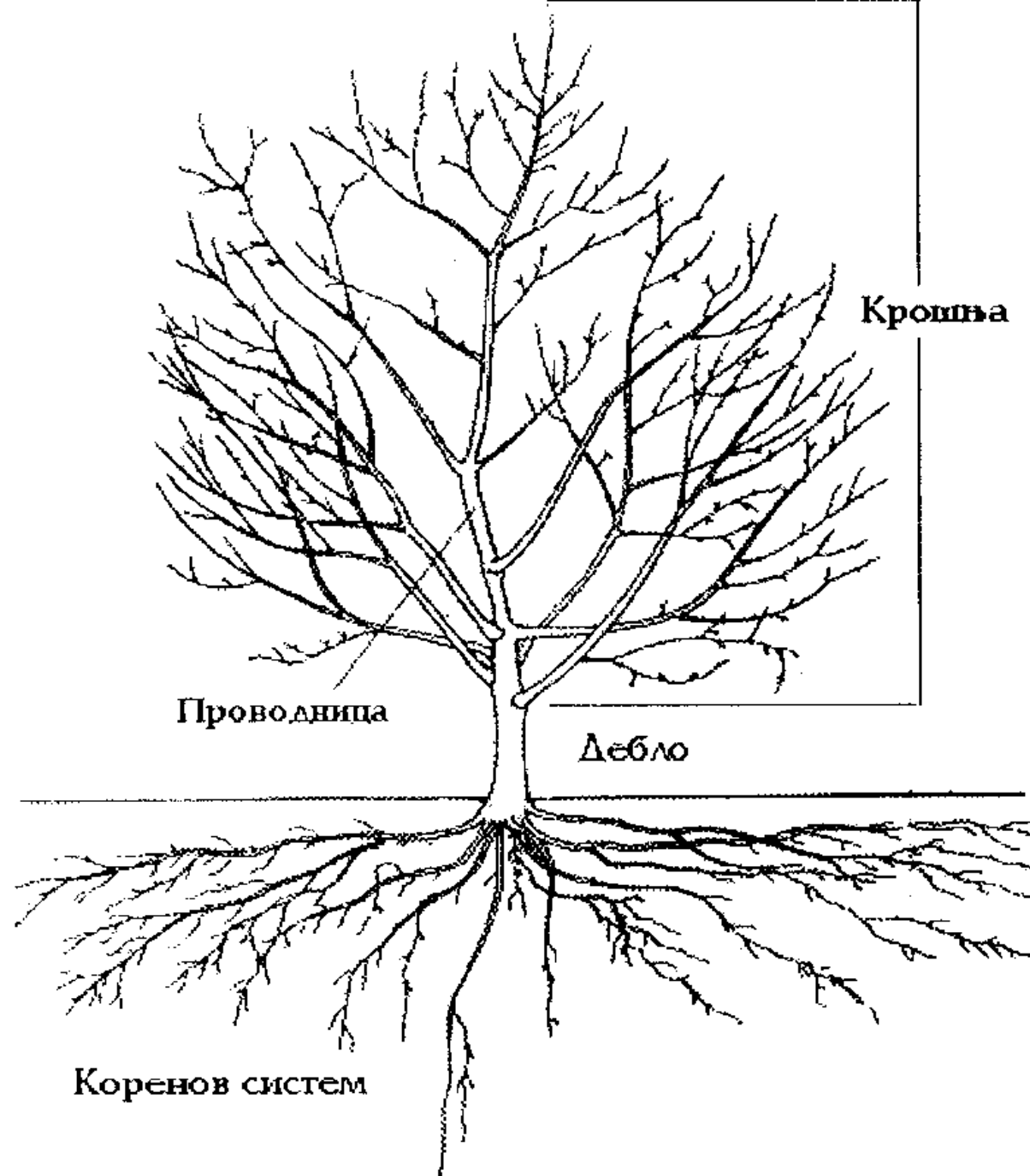
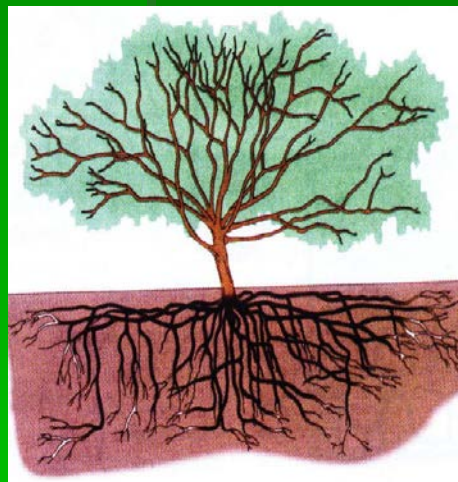
- To su metamorfozirani osnovni organi biljke:

- Stablo

- List

Služe za održavanje vrste

- Osnovni organi voćke žive u dvije različite sredine:
- Zemljištu
- Atmosferi
- Stoga se i dijele na:
 - Nadzemni sistem sa stablom, listom i reproduktivnim organima
 - Podzemni sistem gdje je korijen
 - Na prelazu ova dva sistema je korijenov vrat

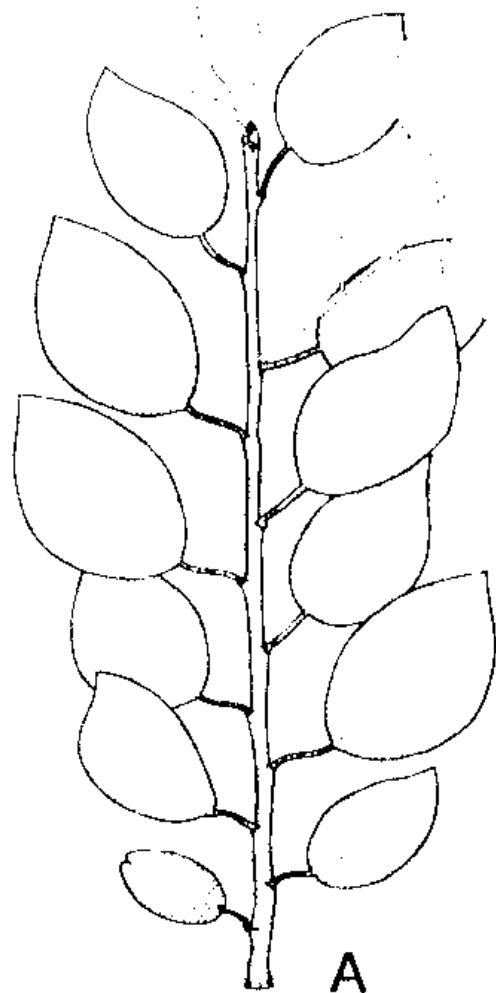


Nadzemni sistem voćke

- U vegetativne organe nadzemnog sistema spadaju list i stablo
- List je privremeni organ koji se svake godine obnavlja
- Stablo je višegodišnja razgranata drvenasta tvorevina

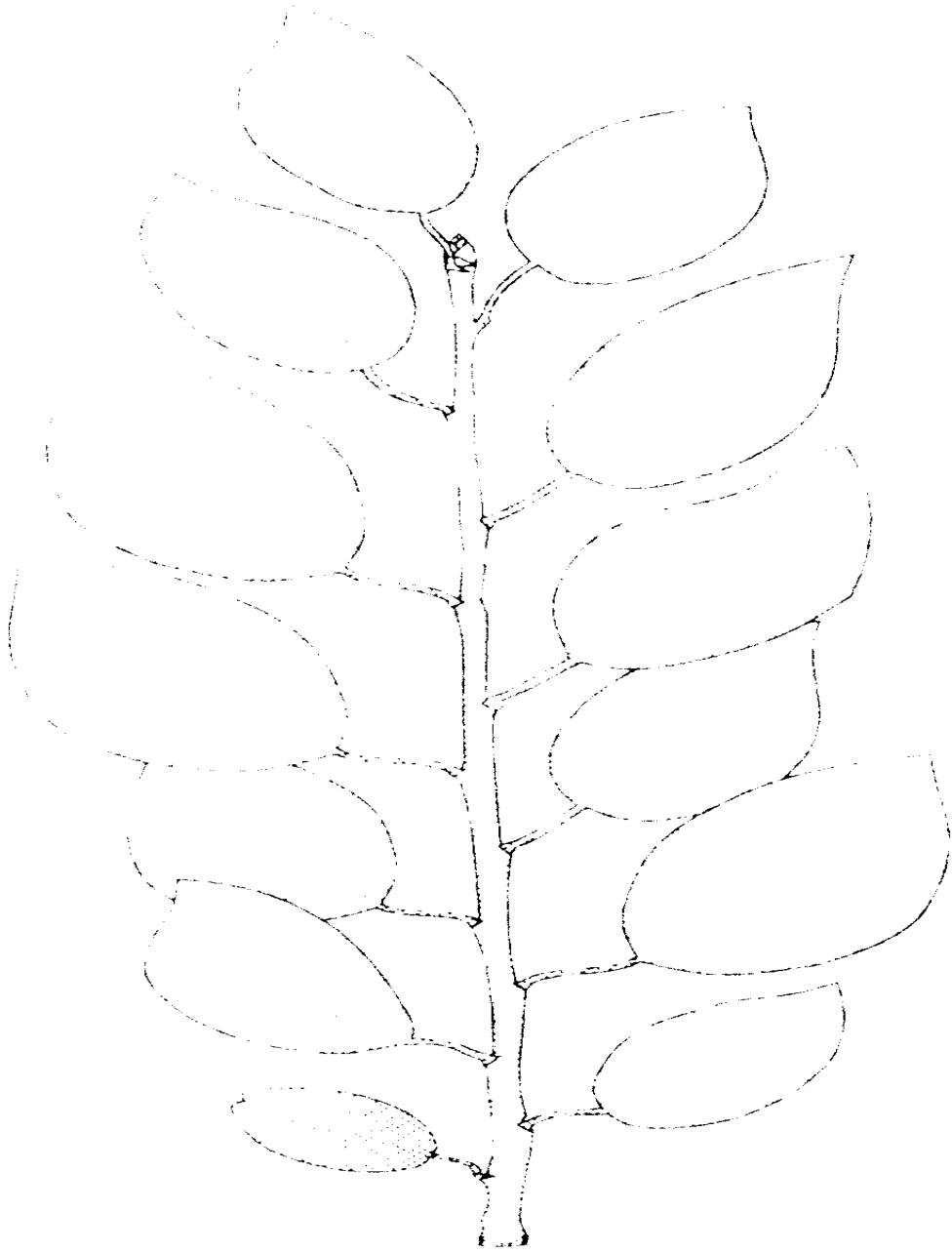
- Stablo raste neprekidno tokom cijelog života voćke
- U toku vegetacije nastaju mladari, ljetnji mladari (prevremeni) i lisne rozete
- Po opadanju lista to su ljetorasti, razgranati ljetorasti i kratki ljetorast

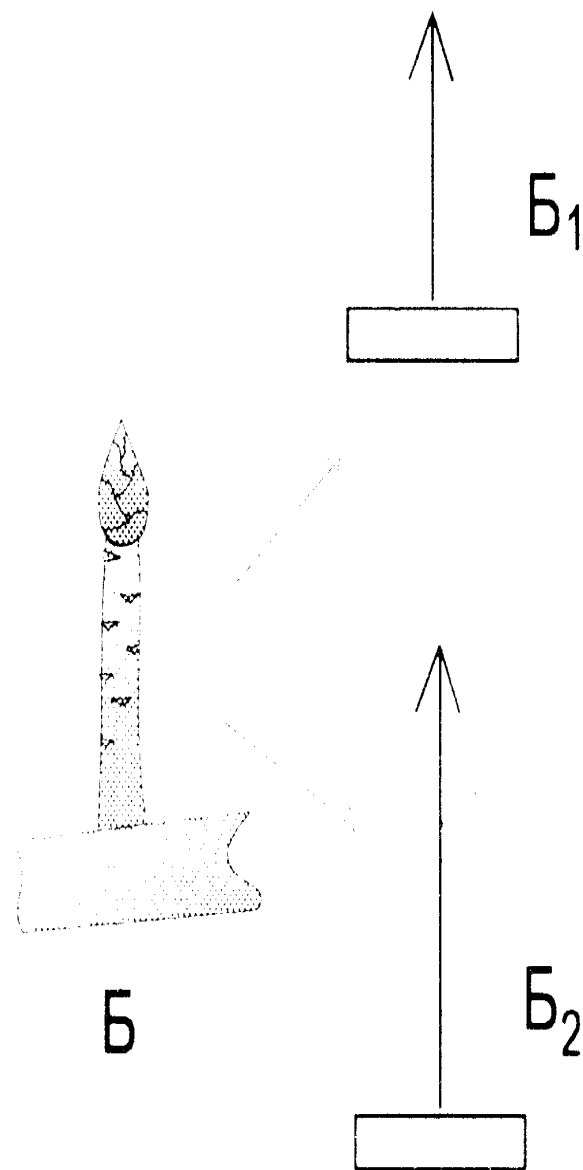
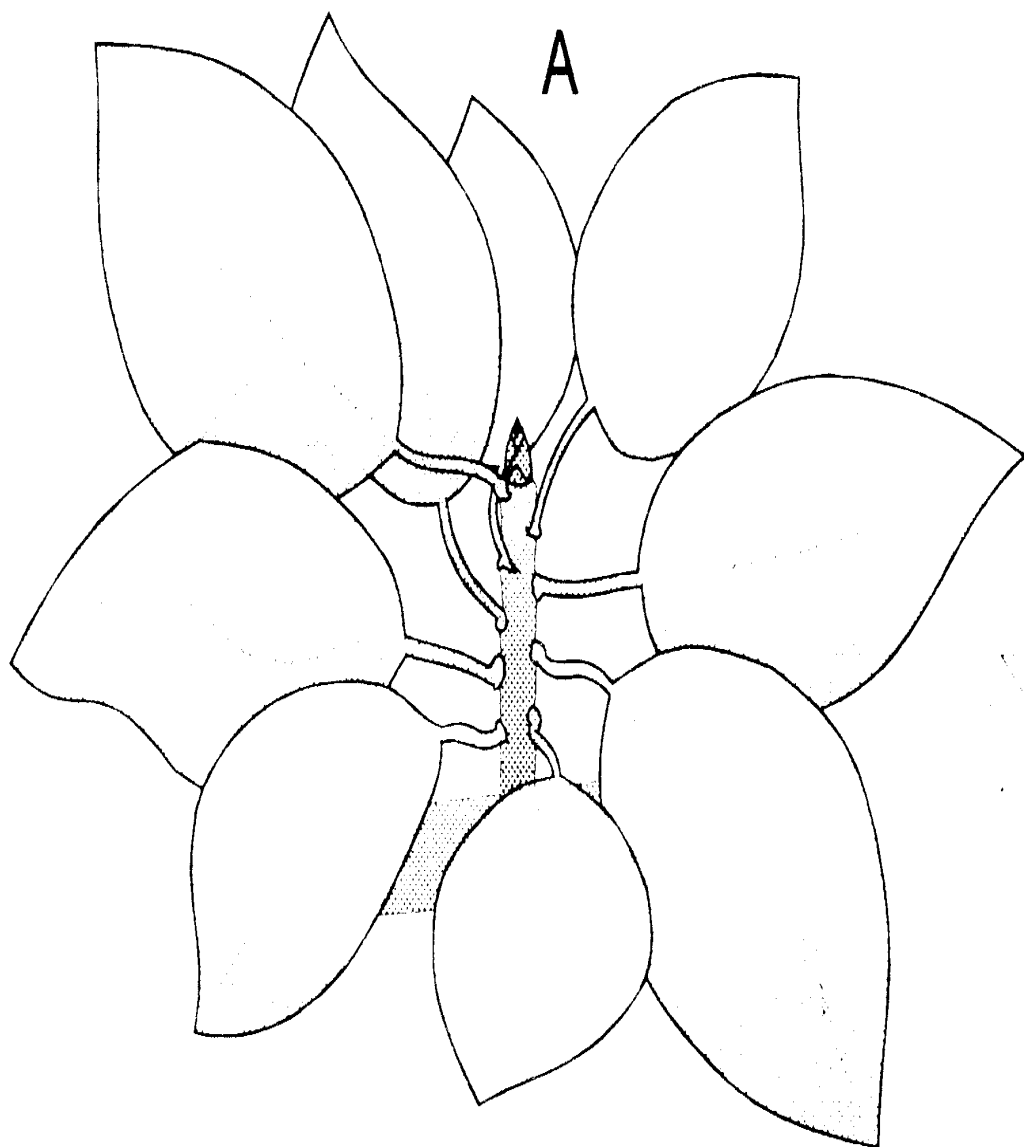
Iako je rast neprekidan, stablo ipak dostigne određenu veličinu koja je uslovljena nasljednošću i ekološkim uslovima



Б



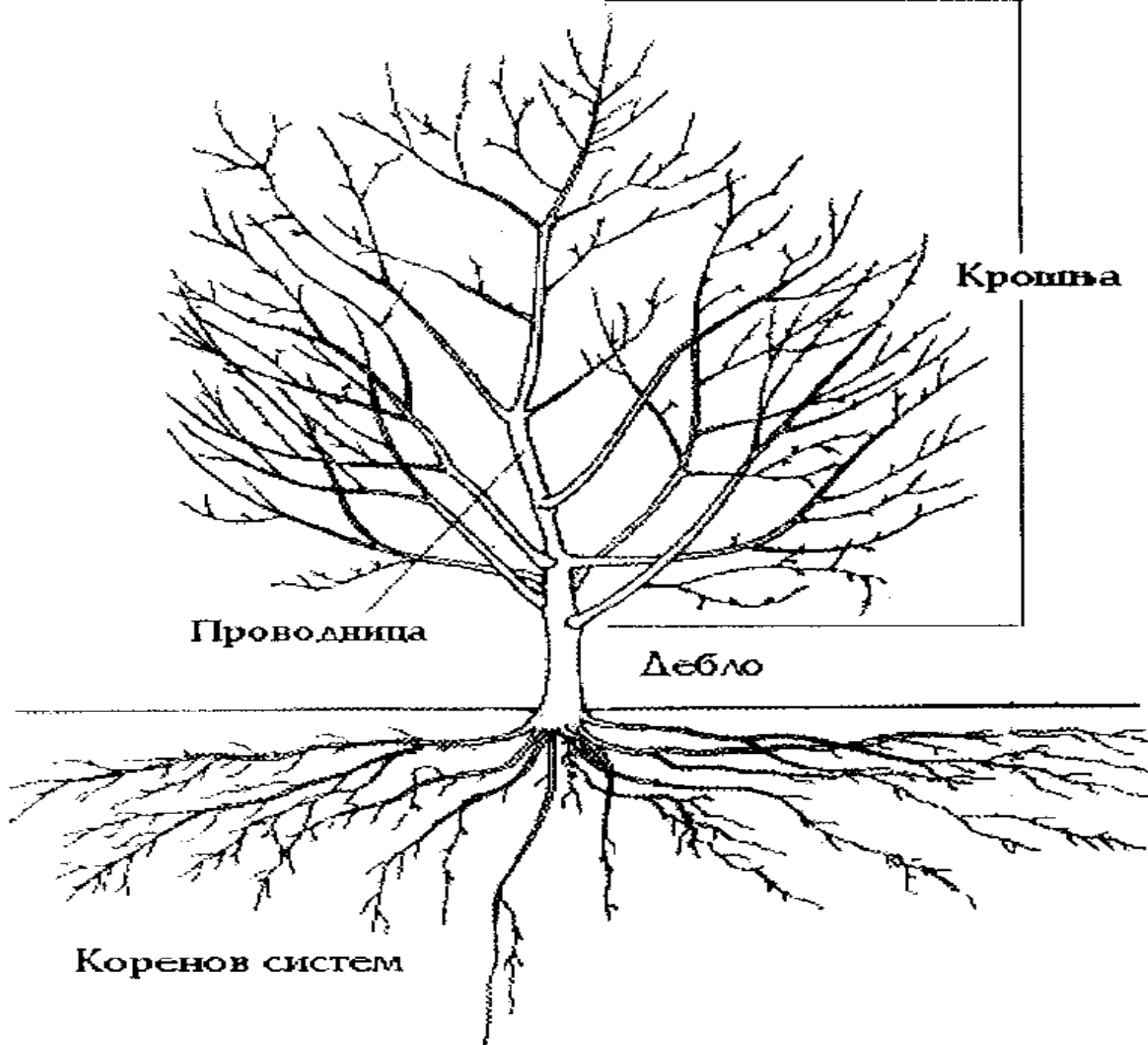




- U periodu zimskog mirovanja na stablu se uočavaju dvije kategorije drveta:
 - mlado jednogodišnje drvo
 - staro višegodišnje drvo

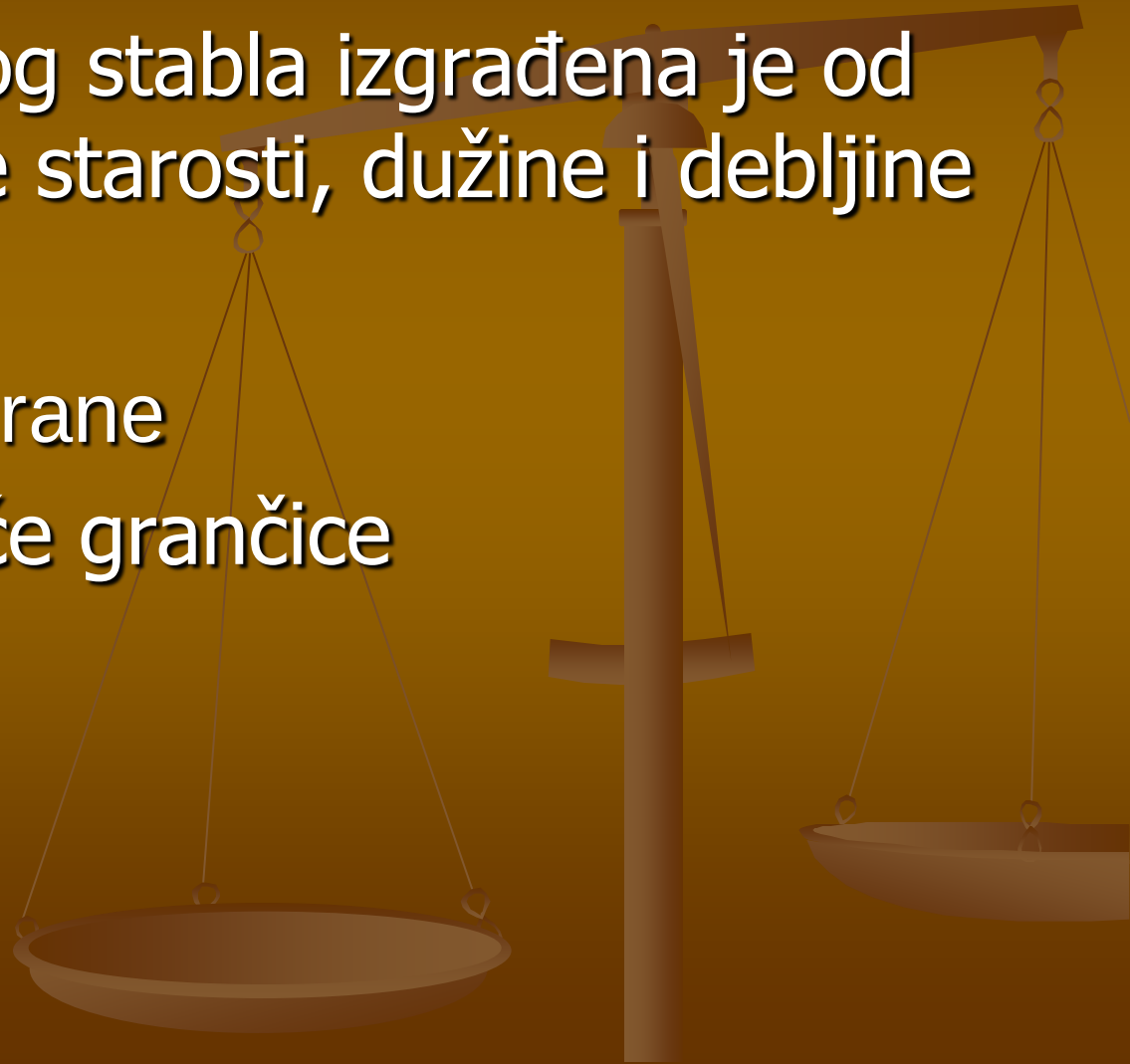
- 
- Posmatrajući stablo u periodu mirovanja vidi se da je ono izgrađeno od grana i grančica
 - To su drveni prirasti koji su rasli vrhom jednu ili više godina
 - Grane i grančice se razlikuju po dužini, starosti i obraslosti
 - Starost grane određuje njen najstariji- bazni dio
-

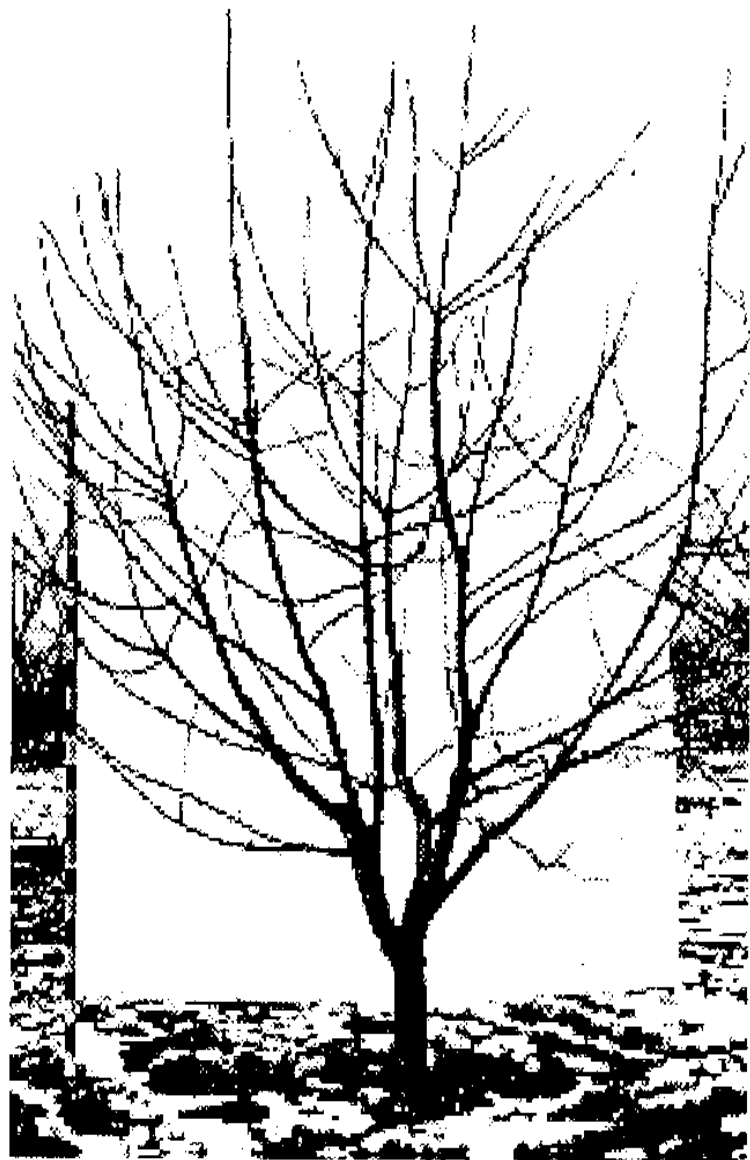
- Nadzemni sistem krošnjastih voćaka izgleda kao jedna velika razgranata grana
- Ta najstarija razgranata grana koja se proteže od zemlje do vrha stabla je osovina ili stožina
- Stožinu sačinjavaju:
 - Deblo
 - Račvište
 - Provodnica
 - Produžnica



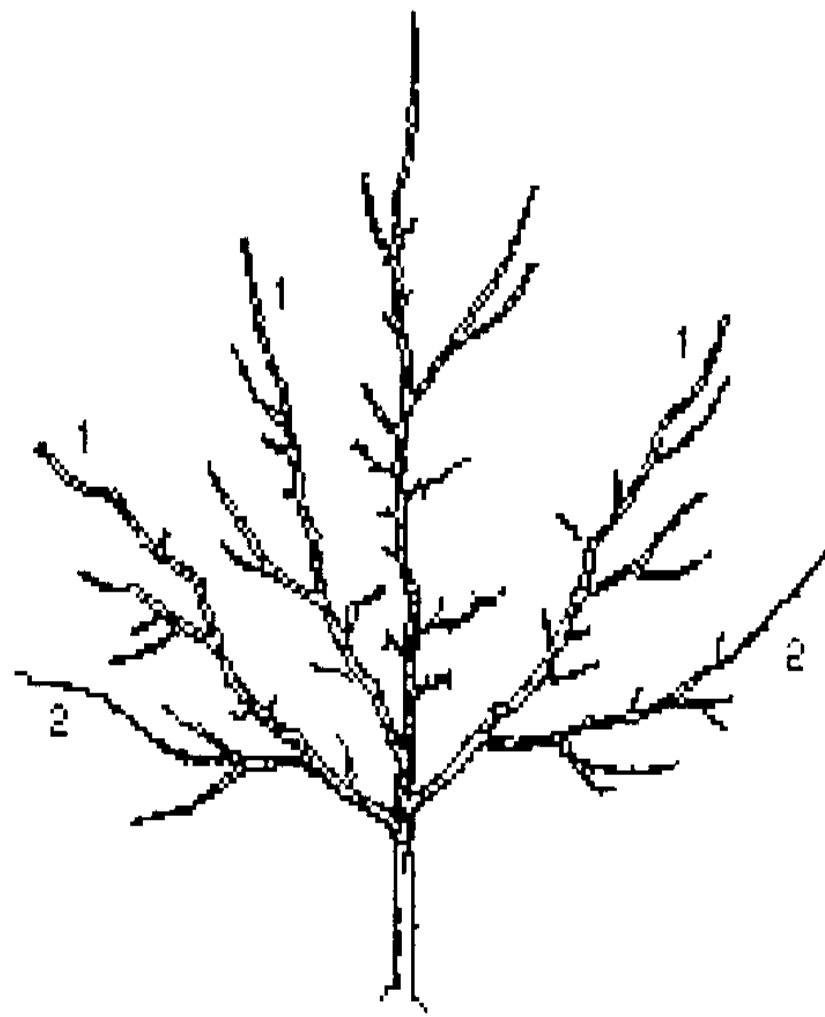
Krošnja

- Krošnja voćnog stabla izgrađena je od grana različite starosti, dužine i debljine
- Razlikuje se :
 - Skeletne grane
 - Obrastajuće grančice





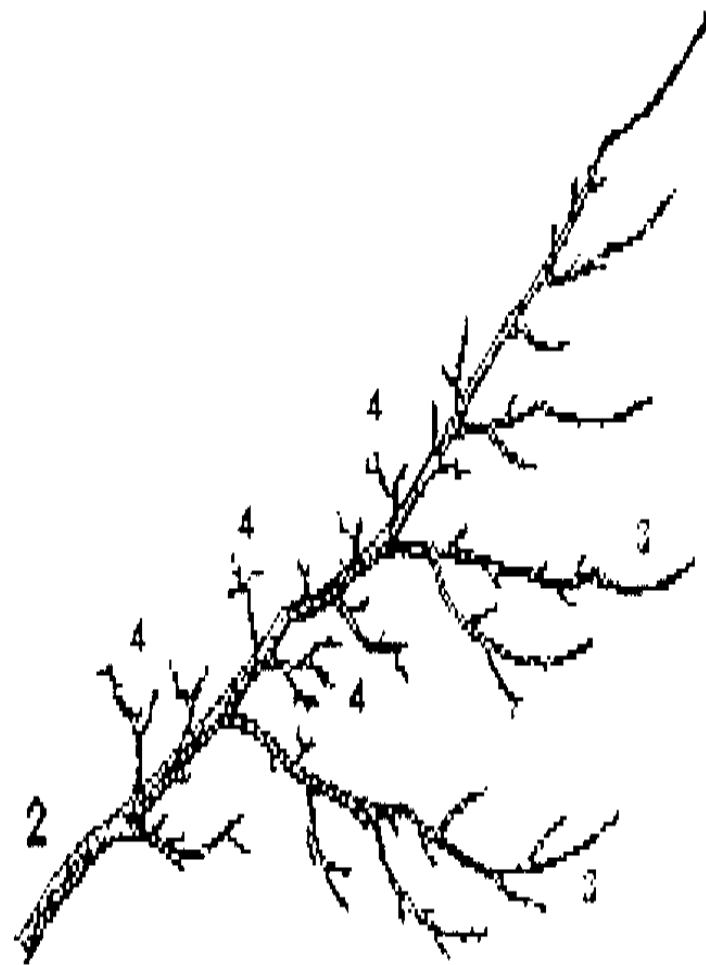
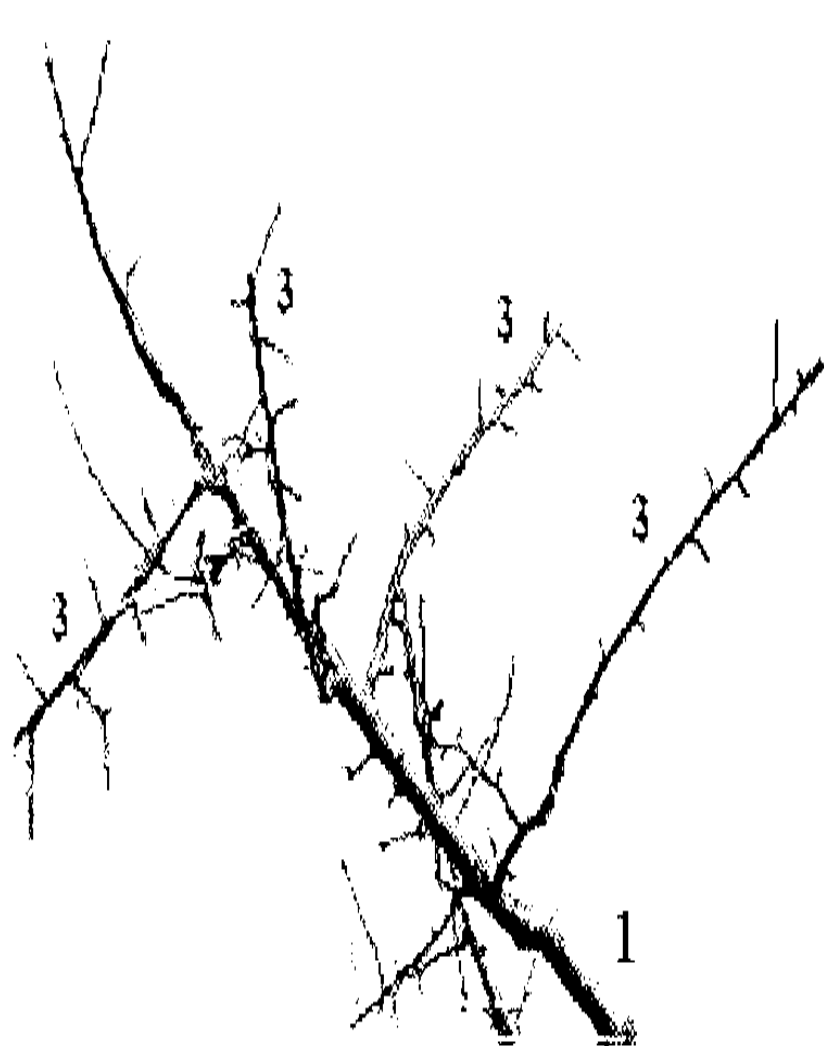
A



Б

Skeletne grane

- To si najduže, najdeblje i najrazvijenije grane. One mogu biti raznog poretka grananja i dijele se na:
 - Osnovne skeletne grane
 - Skeletne grane višeg poretka grananja
 - Poluskeletne grane



Karakteristike skeletnih grana

- Sačinjavaju skelet voćke
- Čine osnov provodnog sistema
- Nastaju iz vršnih pupoljaka
- Rastu bujnije i imaju duže internodije
- Rast u dužinu prati i rast u debljinu
- Starost se određuje na osnovu godova
- Duže su životne trajnosti

Obrastajuće grančice

- Javljaju se kao razgranjenja skeltnih grana
- Mogu da se razvijaju iz svih pupoljaka
- Rastu slabije i imaju manje internodije
- Manje rastu i u debljinu
- Kraće su životne trajnosti
- Glavnina roda se formira na ovim grančicama
- Preovlađuju tkiva kore a ne drveta
- Brojnije su od skeletnih

Uloga stabla u životu voćke

- Da svojim grananjem i širenjem u prostoru ostvari što bolji razmještaj asimilacione površine, da ona bude bolje osvijetljena i sa većom aeracijom u krošnji
- Sprovodi vodu i mineralne materije u oba pravca
- Služi kao skladište rezervnih materija
- Svojom čvrstinom održava teret roda i lista

```
graph TD; voćka --> korijen; voćka --> Korijenov_vrat[Korijenov vrat]; voćka --> stablo
```

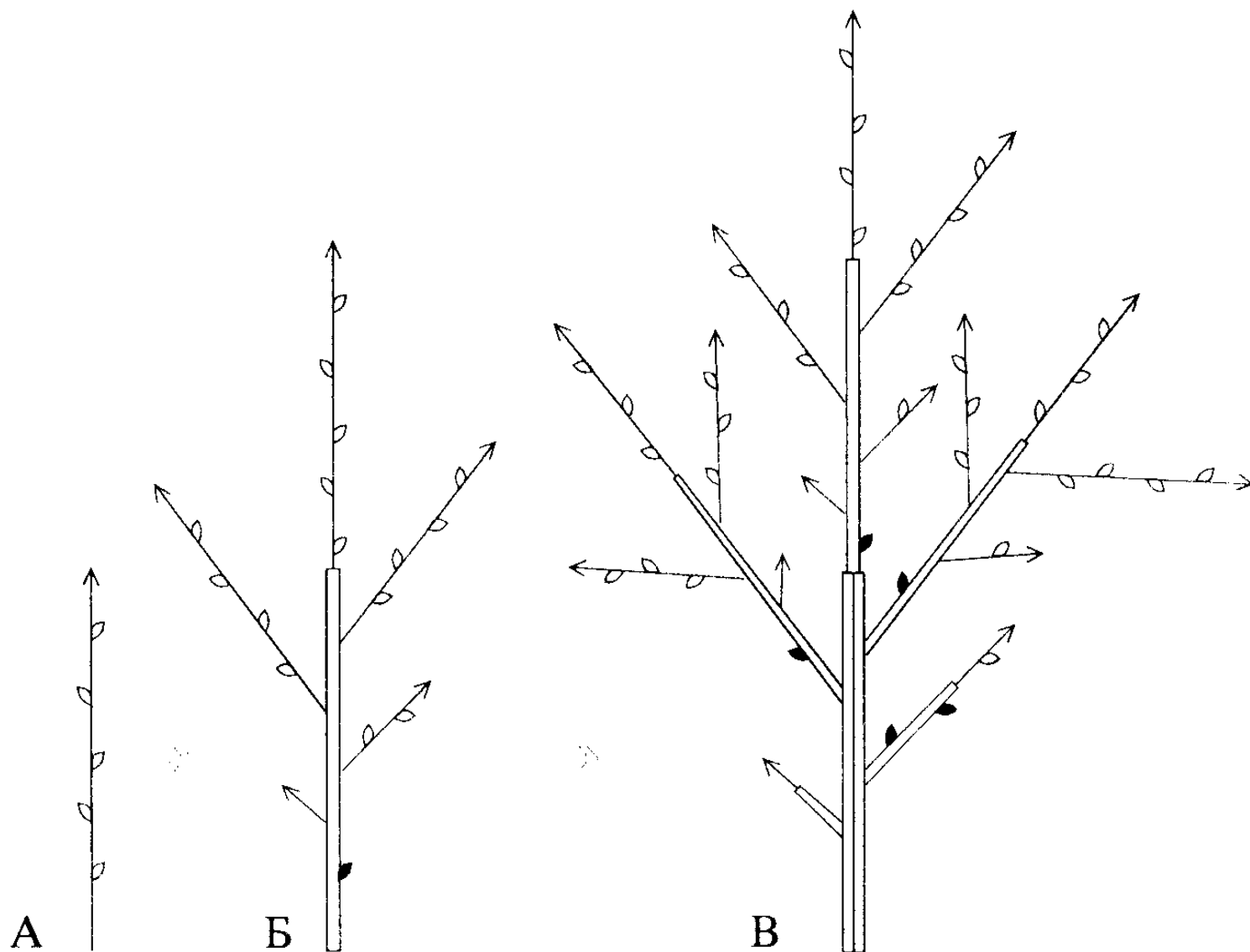
voćka

korijen

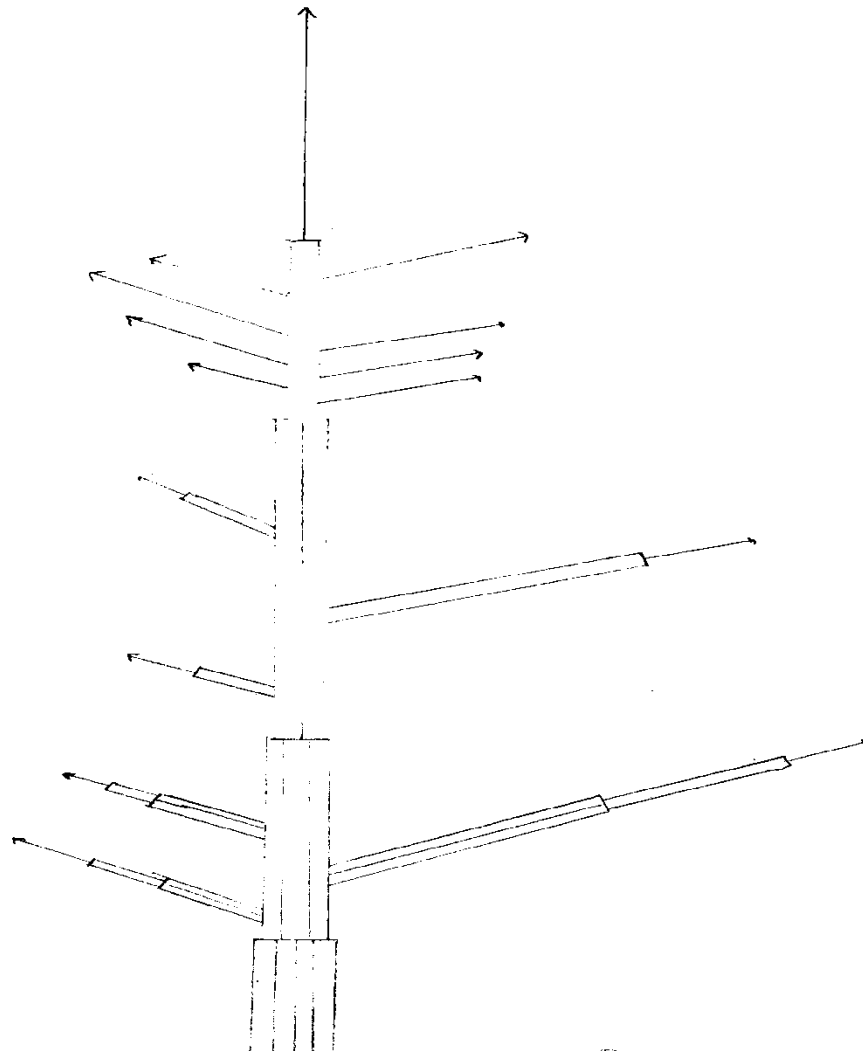
Korijenov vrat

stablo

Šematski prikaz razvoja grane stare 3 godine



Petogodišnja grna



Zadatak

- Ubrati grančicu iz dijela krošnje
- Odrediti starost
- Šematski je predstavite